

organisation eller organ, som staten er medlem af, og en person, uanset om den pågældende er stillet til rådighed for vedkommende organisation eller organ, når den pågældende udøver hverv svarende til de hverv, der udøves af den nævnte tjenestemand eller repræsentant, (4) en person, der er medlem af en parlamentarisk forsamling i en international eller overnational organisation, som staten er medlem af, samt (5) en person, der udøver domsmyndighed eller er tjenestemand ved en international domstol, hvis kompetence er anerkendt af den pågældende stat.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvilke handlinger der skal kriminaliseres som bestikkelse, er retsakterne også udformet på forskellig måde.

OECD-bestikkelseskonventionen gælder kun for bestikkelse af udenlandske tjenestemænd i forbindelse med udøvelse af internationale forretninger. Endvidere fremgår det af den forklarende rapport til konventionen, at der ikke tilsigtes indført en pligt til at kunne straffe betaling af såkaldte »smøringspenge« (»small facilitation payments«).

Hverken første protokol til svigskonventionen, EU-bestikkelseskonventionen eller Europarådets korruptionskonvention indeholder en tilsvarende begrænsning i gemingsindholdet ved aktiv bestikkelse.

Efter artikel 3 i henholdsvis første protokol og EU-bestikkelseskonventionen betragtes det som aktiv bestikkelse, at en person med forsæt, direkte eller gennem tredjemand, lover eller yder en tjenestemand en fordel, uanset dennes art, for ham selv eller for tredjemand, for at han *i strid med sine officielle pligter* foretager eller undlader at foretage en handling, der er omfattet af vedkommendes hverv eller udøvelsen heraf. (Fremhævet her)

Efter korruptionskonventionen omfatter kriminaliseringspligten med hensyn til aktiv bestikkelse tilfælde, hvor en person med forsæt, direkte eller gennem tredjemand, lover, tilbyder eller giver en tjenestemand m.v. en *utilbørlig* fordel, uanset dennes art, enten til tjenestemanden selv eller til tredjemand, for at få tjenestemanden til at foretage eller undlade at foretage en handling i forbindelse med udøvelsen af tjenesten. (Fremhævet her) Det samme gælder i øvrigt for OECD-bestikkelseskonventionen inden for dens anvendelsesområde.

Som det fremgår, stiller retsakterne forskellige krav til, hvilke handlinger der skal kriminaliseres som bestikkelse og hvilke personer som det skal være strafbart at bestikke.

Da den gældende bestemmelse i straffelovens § 122 er begrænset til bestikkelse af personer, der virker i dansk offentlig tjeneste, kræver opfyldelsen af de kri-

minaliseringspligter, der følger af retsakterne, allerede af denne grund lovændring.

Det foreslås derfor, at kriminaliseringen i § 122 udvides, således at bestemmelsen ud over bestikkelse af personer i dansk offentlig tjeneste eller hverv, også kommer til at omfatte personer, der virker i udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv. I relation til den personelle udstrækning af kriminaliseringen af aktiv bestikkelse opfyldes herved ikke blot de mere begrænsede pligter efter første protokol til svigskonventionen og EU-bestikkelseskonventionen. Udvidelsen tilsigter også at opfylde de mere globale krav efter OECD-bestikkelseskonventionen og Europarådets korruptionskonvention.

Efter straffelovens § 122 er det et led i gerningsindholdet, at gaven eller fordelene er ydet for at formå tjenestemanden til at gøre noget, der vil indebære en *pligtstridig handlemåde*.

Et tilsvarende krav er indeholdt i første protokol til svigskonventionen og EU-bestikkelseskonventionen (»i strid med sine officielle pligter«), men ikke i Europarådets korruptionskonvention, der alene taler om en »utilbørlig fordel« (»undue advantage«). Sidstnævnte konvention giver efter artikel 36 kun mulighed for at stille krav om pligtstridig handlemåde i forhold til udenlandske tjenestemænd og tjenestemænd ved internationale organisationer.

Der kan på den baggrund rejses det spørgsmål, om det vil kunne anses for en korrekt opfyldelse af korruptionskonventionen, hvis kravet om pligtstridig handlemåde i § 122 opretholdes. Ændres formuleringen af § 122 i overensstemmelse med korruptionskonventionen, således at kravet om pligtstridig handlemåde udgår, og der i stedet indsættes et krav om, at fordelene skal være »utilbørlig«, kan der imidlertid på den anden side rejses spørgsmål om, hvorvidt en sådan ændring vil være forenelig med første protokol og EU-bestikkelseskonventionen, der ikke stiller krav om, at fordelene skal være utilbørlig (»undue«).

I praksis vil der formentlig ikke være tale om nogen større realitetsforskel mellem »utilbørlig fordel« og »pligtstridig handlemåde«, selv om der i princippet er tale om to forskellige vurderinger. Bedømmes en ydelse af en fordel som utilbørlig, vil den handling eller undladelse, som ydelsen har til formål at fremme, herunder f.eks. at få tjenestemanden til at fremskynde behandlingen af en sag, således normalt udgøre et pligtstridigt forhold for tjenestemanden. Hvad enten kriteriet er »utilbørlig« eller »pligtstridig« må der ved vurderingen tages hensyn til forholdene i det land, hvor tjenestemanden virker.